

VERA DUA

over de 10 dingen die ze nooit (meer) zou doen

Wat heeft meer dan vijftien jaar toppolitiek Vera Dua geleerd? In de eerste plaats dat de Wetstraat níét het middelpunt van de wereld is. Het voormalige groene boegbeeld stelt tevreden vast dat er nieuwe netwerken van gewone mensen ontstaan die echt voor verandering zorgen. ‘Het volstaat niet meer om met een spandoek in de hand voor een kabinet te staan roepen.’

DOOR ANN PEUTEMAN EN JOS GEYSLS, FOTO'S LIES WILLAERT

‘Jonge groenen trekken geen lessen uit de fouten van onze generatie’

‘Hoe zal de wereld eraan toe zijn als mijn kleinkinderen volwassen zijn?’ vraagt ze zich af. ‘Ik ben echt ongerust over de toekomst, en ik merk dat ik lang niet de enige ben. Toch blinkt de politiek niet uit in langetermijnvisie. Integendeel.’ Vera Dua trekt een stoel bij in het Centrum voor Duurzame Ontwikkeling van de Gentse Universiteit. Ze werkt hier, onbezoldigd, als academisch consulente. ‘Door mijn politieke achtergrond weet ik heel goed hoe machtsmechanismen en politieke systemen werken’, legt ze uit. ‘Ik geef ook gastcolleges over duurzame ontwikkeling en soms begeleid ik studenten.’ Daarnaast is ze sinds enkele jaren voorzitter van de Bond Beter Leefmilieu (BBL), de federatie van 150 Vlaamse milieu- en natuurverenigingen. ‘De BBL en mijn werk hier in het centrum vormen voor mij de ideale combinatie om in mijn carrière te landen’, zegt ze.

Die carrière heeft zich grotendeels in de politiek afgespeeld. Al in de jaren tachtig nam Dua voor het toenmalige Agalev deel aan de verkiezingen. ‘De partij had net het ritssysteem ingevoerd: op alle lijsten moest er afwisselend een man en een vrouw staan. Dus moesten ze op zoek naar vrouwen en zo kwamen ze bij mij terecht. Ik heb geen moment gearzeld. Als je beweert dat

vrouwen meer vertegenwoordigd moeten zijn in de politiek, moet je die stap ook zelf durven te zetten. De groene partij was voor mij de enige logische keuze.’

Nooit heeft ze daar spijt van gehad. Ook niet toen ze eerst in de Gentse gemeenteraad en daarna in het parlement terechtkwam, en later minister en partijvoorzitter werd. ‘Als ik een beslissing neem, kijk ik niet meer achterom. Dan doe ik gewoon wat ik moet doen’, zegt ze. Toch zijn er dingen die Vera Dua nooit (meer) zou doen.

1: GELOVEN IN DE ALMACHT VAN DE POLITIEK

‘Vroeger dacht ik dat de politiek alles kon oplossen. Nu niet meer. De Wetstraat is een stomp met eigen wetmatigheden, ze zuigt je helemaal op en op den duur heb je amper nog voeling met de buitenwereld. Je begint te denken dat jouw biotoop het middelpunt van de wereld is, maar dat klopt natuurlijk niet. Zeker vandaag niet meer. Nu zijn het de gewone mensen die de politiek vooruit stuwten, en niet andersom. In de steden zie ik netwerken ontstaan die echt voor verandering zorgen. Zoals in Gent, waar een buurtcomité de coöperatieve Energent heeft opgericht en nu zelf windmolens bouwt en mensen helpt bij de ►

Mr Gwyn

In *Mr Gwyn*, van de Italiaanse schrijver Alessandro Baricco, publiceert een Britse auteur in de krant een lijst met de 52 dingen waarvan hij zich voorneemt ze nooit meer te doen. Het inspireerde ons voor deze interviewreeks.

BIO

1952: geboren in Gent. Doctor in de Landbouwwetenschappen.

1991-1995: Kamerlid.

1995-1999: Vlaams Parlements­lid en gemeenschaps­senator.

1999-2003: Vlaams minister van Landbouw en Leefmilieu.

2003-2009: Vlaams Parlements­lid.

2003-2007: partij­voorzitster.

Sinds 2013: voor­zitster Bond Beter Leefmilieu.

'Ik heb me enorm geërgerd aan de manier waarop onze regeringen met het klimaat­akkoord omgaan. Het is een *race to the bottom*: ze willen allemaal zo weinig mogelijk doen. Dat is toch om te huilen?'

HÉT ULTIEME KOOKBOEK VAN HOTELSCHOOL TER DUINEN

Met deze technieken en recepten leerden Jeroen Meus, Piet Huysentruyt, Peter Goossens en Geert Van Hecke koken.

KNACK LEZERSVOORDEEL

Haal met de voordeelbon van volgende week bij Knack 'HET HANDBOEK KOKEN TER DUINEN' bij Standaard Boekhandel voor € 39,95 i.p.v. € 60

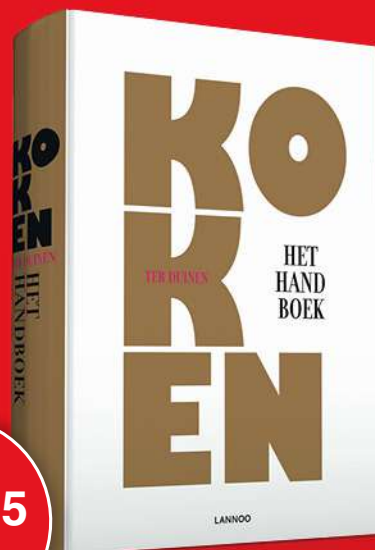
KOKEN TER DUINEN

Alle basiskennis voor studenten, professionele chefs, amateurchefs en hobbykoks die zich willen professionaliseren in de technieken van het koken.

- Alle basistechnieken (soepen, sausen, groenten, aardappelen, vlees, vis, rijst enz.)
- Ruim 300 klassieke recepturen
- Stap-voor-stapfoto's

Gratis toegangscode tot interactieve en onlinetoepassingen, fotoreeksen, filmpjes rond technieken of recepturen op www.kokenhethandboek.be

€ 39,95
i.p.v. € 60

► isolatie van hun huizen, omdat de politiek het op dat vlak laat afweten. Of Peerby, een online platform waarop mensen spullen aan elkaar uitlenen zodat ze niet alles zelf hoeven te kopen. Heb je een boormachine nodig, dan vraag je op die site gewoon wie er een heeft. Dat is eigenlijk heel logisch, want een boormachine wordt in zijn hele leven gemiddeld dertien minuten gebruikt. De rest van de tijd ligt hij gewoon ergens in een kast. Zulke initiatieven duiken steeds vaker op. Het lijkt misschien spelerei, maar dat is het niet. Mensen die, al dan niet op kleine schaal, met duurzaamheid bezig zijn, gaan in tegen de basisprincipes van de groei-economie en tonen ons de weg die we moeten volgen. Jammer genoeg beseft de politiek dat nog niet genoeg.'

2: NEERKIJKEN OP AMBTENAREN

'Tien jaar lang ben ik met plezier ambtenaar geweest. Ik vond het fantastisch om voor de administratie voor de bossen te werken. Later heb ik daar in mijn politieke leven veel aan gehad. Niet alleen wist ik hoe de ambtenarij werkte, ik had ook gezien dat er ontzettend veel heel goede ambtenaren waren. Toen ik minister werd, verliep alle contact met mijn administratie nog via de directeur-generaal. Dat wilde ik veranderen. In plaats van de hiërarchie te volgen, praatten mijn kabinetsmedewerkers en ik gewoon met de geschiktste ambtenaar. Wilden we een decreetwijziging rond natuur, dan zochten we de beste ambtenaar om dat te doen en gaven we hem de leiding van dat project. Vaak tot groot ongenoegen van de leidende ambtenaren, die zich gepasseerd voelden. Mijn collega's in de Vlaamse regering zeiden: "Op papier heeft Vera Dua het kleinste kabinet, maar eigenlijk werkt heel haar administratie voor haar." Ik erger me aan het beeld dat vaak van ambtenaren wordt opgehangen. Dat klopt echt niet. Er zijn ontzettend veel hardwerkende, geëngageerde mensen in de ambtenarij. Zij voeren het beleid niet alleen uit, maar bedenken het ook voor een stuk. Een beetje respect mag dus wel.'

3: VOOR DE KAMER KIEZEN

'Was ik vandaag een jonge politica, dan koos ik zonder enige twijfel voor een Europees mandaat. Vroeger heb ik dat nooit geambieerd, maar in twintig jaar tijd is de situatie enorm veranderd. Tegenwoordig zijn er veel problemen die alleen op Europees niveau echt kunnen worden aangepakt. Europa heeft ook in veel dossiers een voortrekkersrol gespeeld – al is dat nu een beetje aan het verzwakken – en heeft veel meer oog voor het globale plaatje dan de nationale politiek. De voorbije weken heb ik me bijvoorbeeld enorm gegergd aan de manier waarop onze regeringen met het klimaatakkoord omgaan. Het is een *race to the bottom*: al onze regeringen willen zo weinig

'Het is schandalig wat jonge mensen tegenwoordig moeten doen om stand te houden aan de universiteit.'

mogelijk doen. Dat is toch om bij te huilen? In Europa daarentegen zijn er op het vlak van energie een aantal doelstellingen vastgelegd die niet min zijn. Op Europees niveau staan politici boven de mêlée van de dagelijkse politiek en daardoor kunnen ze beter grote lijnen uittekenen. Daar zou ik graag aan meewerken. Ik heb me indertijd soms blindgestaard op kleine, vooral plaatselijke dossiers. Zo heb ik heel veel energie in het mestdossier gestopt, terwijl dat niet meer was dan gemorrel in de marge. Uiteindelijk moeten we naar een heel nieuw landbouwsysteem evolueren.'

4: VOOR EEN ACADEMISCHE CARRIÈRE GAAN

'Na mijn studie ben ik tien jaar assistent geweest aan de universiteit en in die tijd heb ik ook mijn doctoraat afgewerkt. Ik heb daar veel aan gehad, maar toch heb ik er op een gegeven moment heel bewust voor gekozen om naar de ambtenarij over te stappen. Voor een stuk had dat te maken met het feit dat ik de laatste in de rij was om een vaste aanstelling te krijgen. Ik werkte aan een onderzoeksproject dat telkens weer voor een jaar werd verlengd. Wel was de werkdruk toen nog niet zo groot als nu. Het is schandalig wat jonge mensen tegenwoordig moeten doen om stand te houden aan de universiteit. Door de grote publicatiedruk is het heel moeilijk geworden om nog op een goede manier aan onderzoek te doen. Vandaag zou ik niet graag als beginnende doctorandus bij de een of andere vakgroep zitten.'

5: ZICH VASTKLAMPEN AAN DE MACHT

'Ik was graag minister. In die functie kun je het verschil maken in heel concrete dossiers. Destijds heb ik het eerste Vlaamse klimaatplan opgesteld, het actieplan biologische landbouw en het decreet integraal waterbeleid gemaakt én een inhaaloperatie doorgevoerd op het vlak van natuur. Daar ben ik nog altijd heel trots op. Toch had ik graag wat meer tijd gekregen, want in één regeerperiode kun je alleen de lijnen uitzetten. Veel van wat ik toen in gang heb gezet, is mijn opvolger ten goede gekomen, of werd later gewoon afgevoerd. Ik heb de regeerperiode ook niet kunnen uitdoen, omdat mijn partij bij de federale verkiezingen van 2003 zware klappen kreeg en uit de Kamer en de Senaat verdween. Al op de verkiezingsavond besloot ik om op te stappen als Vlaams minister van Landbouw en Leefmilieu. Hoe had ik nog iets kunnen verwezenlijken als de poten van onder mijn stoel waren gezaagd? Vergeet ook niet dat er een week voor de verkiezingen een grote plattelandsbetoging door Gent was getrokken om tegen mijn beleid te protesteren. Het was de eerste keer dat grootgrondbezitters, jagers, vissers en boeren de handen in elkaar sloegen. Heel spectaculair. ►

Guido Lauwaert

DE KOFFIECANTATE

Een liefdesverhaal van een jong koppel dat zich afspeelt in een beroemde koffiebar van Gent. Zij is extrovert, hij introvert. Het verschil zorgt voor een merkwaardige relatie met een dramatische afloop.

*Vlot en spannend geschreven.
Verschijnt tegelijk in het Nederlands, Frans en Engels.
Nu in de betere boekhandel.*

Uitgeverij Herodotos, Gent

Knack

FILLIGERS

Smart City Award 2015

De titel **'Smart City Award 2015'** werd uitgereikt aan:

Antwerpen: Stadslab 2050

Antwerpen streeft naar
klimaatneutraliteit

Meer info:

knack.be/belfiussmartcity

Belfius Smart City Award 2015 is een initiatief van Belfius Bank en Verzekeringen en Knack met de steun van Proximus, Agoria en Accenture.

0864441

► Zelfs mijn collega-minister Jaak Gabriëls (Open VLD) betoogde mee. De Boerenbond had de hele logistiek betaald. Er zat echt een vies smaakje aan. Voor de landbouwsector was het natuurlijk allemaal nieuw: voor het eerst was de bevoegde minister geen CD&V'er en dan ook nog eens een vrouw van de groene partij. Een hele tijd heb ik goede contacten met hen gehad. Minstens twee keer per week ging ik spreken bij boeren. Tot de Boerenbond daar een einde aan maakte, want daar vonden ze dat ik het té goed kon uitleggen. *(lacht)* In elk geval heeft die betoging ook meegespeeld in mijn beslissing om op te stappen. Als minister moet je in staat zijn om met autoriteit dingen te realiseren. Dat was het geval niet meer en dus moest ik daar de consequenties van dragen.'

6: SOMMIGE ALLIANTIES UITSLUITEN

'In tijden dat ons leefmilieu zo onder druk staat, is het alle hens aan dek. Daarom wil de Bond Beter Leefmilieu een echte netwerkorganisatie worden die alle mensen verbindt die met duurzame ontwikkeling bezig zijn. De problemen zijn zo urgent dat we iedereen mee moeten krijgen. Ook de grote jongens. Als een ondernemer als Thomas Leysen op televisie zegt dat er misschien wel een energietaks nodig is, maakt dat indruk. Naar zulke spelers wordt echt geluisterd. Zo willen ngo's druk kunnen uitoefenen op de regering om op de Klimaatop in Parijs een scherp standpunt in te nemen. Maar dat lukt nooit als alleen wij onze eisen kenbaar maken. Helemaal anders is het nu ook bedrijven als Umicore en Electrabel de open brief hebben ondertekend waarin we de overheid oproepen om actie te ondernemen tegen de opwarming van het klimaat. Zulke allianties zou ik twintig jaar geleden niet zijn aangegaan, maar nu besef ik dat we alle spelers moeten verzamelen om de politiek mee te kunnen krijgen. Dat is meer nodig dan ooit, want uit de recente beslissing om de kerncentrales open te houden kun je alleen maar concluderen dat de huidige meerderheid echt van kwade wil is en niet voor een koolstofarme samenleving wil kiezen.'

7: OPNIEUW PARTIJVOORZITTER WORDEN

'De ingrijpendste functie die ik in mijn carrière heb uitgeoefend was het voorzitterschap van de partij. Ik werd in 2003 voorzitter op een heel cruciaal moment: we hadden net een zware verkiezingsnederlaag geleden en moesten onze tweede adem vinden. Het was erop of eronder. Eigenlijk was het voor mij een beetje benjispringen zonder te weten of het elastiek het zou houden. Toch heb ik niet lang getwijfeld om het te doen, want er was toen geen alternatief. Ik heb er achteraf gezien ook geen spijt van: ik ben erin geslaagd om de partij weer in het parlement te krijgen en een nieuwe generatie ecologen in stelling te brengen. Dat was natuurlijk niet uitsluitend mijn ver-

'Uit de recente beslissing om de kerncentrales open te houden kun je alleen maar concluderen dat de huidige meerderheid echt van kwade wil is.'

dienste, want ik werkte samen met een team heel gedreven mensen. Al was het schip op een zeker moment wel erg leeg. *(lacht)*

Gemakkelijk was het natuurlijk niet. Ik heb veel kwade mails en telefoons gekregen. Maar mijn ervaringen in de politiek hadden me geleerd dat je altijd je lijn moet blijven volgen. Ook als er mensen protesteren. Ze hadden mij tot voorzitter verkozen om een taak uit te voeren en dus deed ik dat ook. De meesten binnen de partij hadden ook het gevoel dat we het al genoeg verprutst hadden en alles op alles moesten zetten om de hoofdlijnen weer goed te krijgen. Er was geen tijd om ons bezig te houden met achterhoedediscussies. Sommigen zullen mij dat wel kwalijk hebben genomen, maar dat is nu eenmaal de prijs die je als voorzitter moet betalen.'

8: HET BELANG VAN COMMUNICATIE ONDERSCHATTEN

'Ik vind het jammer dat sommige jonge groenen geen lessen hebben getrokken uit de fouten van onze generatie. Zo hoor ik sommigen nu zeggen dat ze geen geitenwollensokken zijn en dat ze niet met een belerend vingertje willen staan zwaaien. Fout natuurlijk. Een van de basisregels van communicatie is dat je de karikatuur die ze van je maken nooit extra in de verf mag zetten. Dat is een klassieke beginnersfout, die ze hopelijk snel zullen afleren. Zelf heb ik op dat vlak ook leergeld moeten betalen. Toen wij in 1999 voor het eerst in de regering terechtkwamen, was communicatie nog niet zo belangrijk. De vorige premier, Jean-Luc Dehaene (CD&V), antwoordde op iedere vraag met "geen commentaar". En daar ►

0864-382

Roularta Media Group is een familiaal beursgenoteerd multimedia-bedrijf met kwaliteitsbladen, nieuwsbrieven, websites, radio, televisie en evenementen.

- Actief in België, Nederland, Duitsland, Slovenië en Servië
- Meer dan 60 jaar ervaring in regionale en nationale media
- Gecombineerde omzet van 500 miljoen euro
- Grootste magazine- en free press-uitgever van België
- 2000 medewerkers met passie voor communicatie

Chief Financial Officer (m/v)

Actief vanuit Roeselare

INTERESSE?

Surf naar

www.roularta.be/jobs
voor uw online sollicitatie.

2,7 toestellen met internet-toegang per volwassen Belg

[bron: Google Consumer Barometer België - 2015]

Bent u met uw zaak even sterk online aanwezig als uw potentiële klanten? En komt uw boodschap op alle devices even sterk over? Digilocal kan u een duwtje in de rug geven!

MEER INFO? 051 26 66 67 - service@digilocal.be - www.digilocal.be

► kwam hij nog mee weg ook. Maar in de paars-groene regering zaten een paar mensen die het belang van goede communicatie wel inzagen. Vooral dan Steve Stevaert (SP.A), die viceminister-president werd van de Vlaamse regering. Bij Agalev waren we toen zo bezig met regeren dat we amper oog hadden voor de communicatie. Dat was verkeerd. Ondertussen weet ik dat je geregeld moet stilstaan om de mensen uit te leggen waar je mee bezig bent. Al vind ik dat de slinger tegenwoordig wat te veel in de andere richting is

‘Bij Agalev hadden we amper oog voor de communicatie. Dat was verkeerd. Al is de slinger nu wat te veel in de andere richting doorgeslagen.’

doorgeslagen. Nu zie je politici die keer op keer dezelfde quote herhalen, ongeacht de vraag.’

9: OP SPANDEKEN VERTROUWEN

‘Het volstaat niet meer om met een spandoek in de hand voor een kabinet te staan roepen. Die tijd is voorbij. We moeten andere manieren zoeken om gehoord te worden. Al zullen wij het bij de Bond Beter Leefmilieu nooit zo goed kunnen doen als Wouter Deprez. BOS+ schrijft het ene persbericht na het andere met de boodschap dat Vlaams minister van Leefmilieu Joke Schauvliege in bossen moet investeren en haast nooit pikken de kranten die boodschap op. Maar als iemand als Wouter Deprez dat zegt, luistert iedereen plots. Week na week interpelleert hij Joke Schauvliege via zijn Facebookpagina, en zij slaagt er amper in een goed antwoord te formuleren. Zoiets heeft veel meer effect dan de klachten van ngo’s. Hetzelfde met de rechtszaak die Stijn Meuris, Tom Lenaerts en de andere mensen van Klimaatzaak tegen de overheid hebben aangespannen. De boodschap hoeft trouwens niet noodzakelijk van een bv te komen: ook gewone burgerinitiatieven kunnen de politiek beïnvloeden. Denk maar aan stRraten-generaal, dat het mobiliteitsdebat een totaal andere richting heeft uitgestuurd. De toestand is zo ernstig dat ik blij ben met alles en iedereen die op de een of andere manier bijdraagt aan het besef dat het moet veranderen. Zeker nu de klassieke systemen niet meer werken.’

10: DE OGEN SLUITEN VOOR HET KLIMAATPROBLEEM

‘Ik denk dat de meeste mensen zich er onder-tussen wel van bewust zijn dat er iets moet veranderen. Maar velen willen het liefst zo veel mogelijk profiteren nu het nog kan. Daarom willen wij de mensen duidelijk maken dat ze best op een fijne manier kunnen leven terwijl ze bijdragen aan de oplossing van het klimaat-probleem. Zeker jonge mensen beginnen dat te beseffen. Zo heeft mijn dochter, die moeder is van twee jonge kinderen, besloten om haar auto weg te doen. Toch een grote stap. Ik zie meer en meer mensen die zulke keuzes maken, al blijven ze voorlopers en volgt de politiek nog niet. Het is onvermijdelijk dat er op het vlak van klimaat en energie iets zal moeten veranderen. We moeten echt af van onze verslaving aan fossiele brandstoffen. Anders gaat het fout. Door de opwarming van de aarde lopen 600 miljoen extra mensen het risico om honger te lijden. Dat zou betekenen dat we hier in Europa nog eens overspoeld zouden worden door duizenden klimaatvluchtelingen. Zelfs uit eigenbelang moeten we dus het klimaat-probleem aanpakken. Al is het in mijn ogen natuurlijk in de eerste plaats een kwestie van solidariteit. Hoe dan ook: als we onszelf niet in de vernieling willen rijden, moeten we nu actie ondernemen.’